

Behandelingsvoorstel voor de commissie Ruimte en Groen

Onderwerp: Ontwerp uitvoeringskader ISV-2

Cie-datum : 5 april 2004

Cie-nummer: 2004REG45

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: 27 april 2004	inspraak: nee
eerdere behandeling in cie: nee	op: n.v.t.
in PS: nee	op: n.v.t.

Behandelend ambtenaar: Puck Wiggers / Hans Schoemaker

toestel: 3701

Portefeuillehouder: J. Streng

Inleiding

Het ISV (Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing) is een brede doeluitkering en richt zich op fysieke ingrepen in de woon- en leefomgeving. Het rijksbeleidskader ISV is de basis voor gemeenten om stedelijk vernieuwingsbudget in te zetten. De provincies zijn ISV-budgethouder voor de zgn. niet-rechtstreekse gemeenten (excl. G30). Met een provinciaal uitvoeringskader stellen zij rijks- én evt. provinciaal ISV- budget aan gemeenten beschikbaar voor programma's en projecten.

Het ministerie van VROM heeft het rijksbeleidskader ISV-2 (periode 2005-2010) en de budgetten begin maart 2004 bekendgemaakt. Het rijksbeleidskader is inhoudelijk sterk vereenvoudigd ten opzichte van ISV-1 (2000-2005) en is vooral gericht op uitvoering van ISV-1. Het budget voor de provincie Utrecht is aanzienlijk verminderd.

In dit ontwerp-uitvoeringskader staat centraal dat gemeenten het in ISV-1 ingezette beleid continueren en vooral bezig zijn met de daadwerkelijk uitvoering. Er is geen sprake van nieuw beleid. Het ontwerp-uitvoeringskader volgt de inhoud van het rijksbeleidskader dat uitgaat van 4 prestatievelden: wonen, omgevingskwaliteit, zorgvuldig ruimtegebruik en fysieke voorwaarden voor een sociale en veilige leefomgeving. Hierbij is van belang geweest het algemene signaal van gemeenten dat de rijks- en provinciale eisen voor ISV-1 in relatie tot het budget te hoog waren. Daarom wordt alleen nog voor intergemeentelijke afstemming en het provinciale speerpunt -bevordering van de voortgang van de binnenstedelijke woningbouw- extra aandacht gevraagd. Dit speerpunt is gekoppeld aan de beschikbare eigen ISV-middelen en sluit aan bij de in het streekplan genoemde bevordering van woningbouw op inbreidingslocaties. Bij de vergelijking van programma's en projecten wordt voorrang gegeven aan prestaties die een bijdrage leveren aan het opheffen van ruimtelijke segregatie naar inkomen (zie paragraaf 2.3).

Vanuit de provincie is een organisatie opgezet om de gemeenten te begeleiden bij hun programma's en projecten.

Tot 16 april 2004 ligt het ontwerp-uitvoeringskader voor aan gemeenten en andere belanghebbenden (openbare voorbereidingsprocedure). Dit kan nog tot wijzigingen leiden.

Vervolg inleiding op pagina 2: nee

Wordt geagendeerd:

om advies over de volgende vraag (vragen):

voor oriënterende bespreking, toegespitst op de volgende aspecten:

X voor korte bespreking (er kunnen enkele kleine opmerkingen worden gemaakt) en vervolgens ter kennisneming.

ter kennisneming, het stuk wordt niet besproken.

Beoogd effect

Met het uitvoeringskader ISV-2 verduidelijkt de provincie als budgethouder het rijksbeleidskader voor gemeenten, zodat zij met de uitvoering aan de slag kunnen. Accentuering vindt via het provinciale speerpunt plaats.

Argumenten

Het voorstel sluit aan op ingezet beleid: voortzetting van rijksbeleid en van provinciaal ISV-1 beleid. Bovendien is het gericht op een belangrijke pijler van het streekplan: het realiseren van het woningbouwprogramma in binnenstedelijk gebied.

Kanttekeningen

In de komende takendiscussie zal de provinciale inzet op het gebied van stedelijke vernieuwing aan de orde komen. Zonder provinciaal ISV-budget vervalt de sturingsmogelijkheid van de provincie bij stedelijke vernieuwing voor het stedelijke gebied. Het provinciale speerpunt gericht op de voortgang van de binnenstedelijke woningbouw en het opheffen van ruimtelijke segregatie naar inkomen (met o.a. sociale woningbouw) moeten dan worden geschrapt. Bovendien daalt het totale budget zodanig dat van een aantal gemeenten niet verwacht kan en mag worden dat zij hun programmastatus kunnen en willen handhaven.

Financiën

Reserve ISV (VROM): Voorlopige toezegging voor 2005 – 2010:

- voor ISV-algemeen en ISV-geluid ca. 14 miljoen euro
- voor ISV-bodemsanering vermoedelijk ruim 4 miljoen euro, dit budget wordt in april 2004 definitief

Aanvullende reserve ISV (provincie): Onder voorbehoud van vaststelling van de jaarbegrotingen door PS:

- 2.256.725 euro (5 jaar x € 451.345).

Op basis van het uitvoeringskader worden de middelen juni 2005 naar de gemeenten verdeeld.

Realisatie

- vaststelling ontwerp-uitvoeringskader GS – 16 maart 2004
- formele voorbereidingsprocedure gemeenten – tot half april 2004
- bespreking ontwerp in statencommissie REG – 5 april 2004
- definitieve vaststelling uitvoeringskader – 27 april 2004
- gemeenten stellen programma's en projecten op – half maart 2004 tot februari 2005
- indiening definitieve programma's en projecten bij GS – 15 februari 2005

Communicatie

Belangrijke communicatiemomenten zijn:

- evaluatie ISV-1 (intern en extern) eind 2002
- ambtelijke informatie- en discussiebijeenkomst op 18 september 2003
- bestuurlijke informatiebijeenkomst op 23 oktober 2003
- openbare voorbereidingsprocedure (afd. 3.4 Awb) half maart t/m half april 2004
- persbericht op 29 april 2004
- begeleiding gemeenten door stadsteams en consultants vanaf half maart 2004 t/m februari 2005

Bijlagen

Ontwerp uitvoeringskader ISV-2

Ontwerp Uitvoeringskader ISV-2

maart 2004

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	4
2. UITGANGSPUNTEN	4
2.1 Verschillen met ISV-1 en ambities.....	4
2.2 Relatie met andere beleidsterreinen en partijen.....	5
2.3 Provinciaal speerpunt.....	5
2.4 Programmagemeenten en projectgemeenten.....	5
3. BODEM EN GELUID	6
3.1 Bodemsanering.....	6
3.2 Geluid.....	6
4. INTERGEMEENTELIJKE AFSTEMMING	6
4.1 Rijksbeleid.....	6
4.2 Provinciale uitwerking.....	7
5. AANWIJZEN PROGRAMMA- EN PROJECTGEMEENTEN	8
6. BUDGETVERDELING	8
6.1 Indicatieve budgetten.....	8
6.2 Verdeling ISV-budget algemeen.....	9
6.3 Verdeling ISV-bodembudget.....	10
6.4 Verdeling ISV-geluidsbudget.....	10
7. PROGRAMMAGEMEENTEN	11
8. PROJECTGEMEENTEN	12
9. ORGANISATIE PROVINCIE	13
10. PROCEDURES EN TIJDSPLANNING	14

Bijlagen:	1. Rijksbeleidskader ISV-2
	2. Tijdsplanning
	3. Kaart Utrechts model
	4. Financieel overzicht ISV-1 en ISV-2
	5. Juridische kader
	6. Format MOP
	7. Projectaanvraagformulier

1. INLEIDING

Op grond van de Wet stedelijke vernieuwing (Wsv) heeft het rijk begin 2004 het beleidskader voor de tweede periode van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV-2) vastgesteld. Dit tijdvak loopt van 2005 tot 2010. Het rijksbeleidskader is de basis voor gemeenten om stedelijk vernieuwingsbudget in te zetten (zie bijlage 1).

Het ISV is een brede doeluitkering op het gebied van wonen, ruimte, milieu, cultuurhistorie en groot-schalig groen in de stad. Het richt zich in eerste instantie op de verbetering - door fysieke ingrepen - van de woon- en leefomgeving, mede ter ondersteuning van verbeteringen op andere terreinen. ISV is de invulling van de fysieke pijler van het grote steden beleid (GSB). De andere twee pijlers zijn economie en sociaal/veiligheid. Rechtstreekse gemeenten, zoals Utrecht en Amersfoort, moeten ook voor die pijlers beleid formuleren.

In dit provinciaal uitvoeringskader willen wij de Utrechtse gemeenten duidelijkheid geven over ons beleid voor ISV-2. Onze taak als budgethouder is het proces rondom stedelijke vernieuwing tussen gemeenten, corporaties, marktpartijen en maatschappelijke organisaties te stimuleren. We willen een integrale aanpak mogelijk (blijven) maken en de beschikbare budgetten met zo hoog mogelijk rendement aan gemeenten beschikbaar te stellen. Als aanscherping op het rijksbeleidskader hebben wij een speerpunt geformuleerd waarvoor extra ISV-budget wordt ingezet (zie par. 2.3).

Het rijksbeleidskader beschrijft de systematiek van ISV-2 en geeft uitleg over de prestatievelden voor de meerjarige ontwikkelingsprogramma's (MOP's). Het is vooral geschreven voor de rechtstreekse gemeenten (zgn. GSB-gemeenten) en de niet-rechtstreekse programmgemeenten (zie par. 2.4). Voor de projectgemeenten is het minder bruikbaar; met name de procesmatige vereisten zijn minder van toepassing. In hoofdstuk 8 is aangegeven wat van hen wordt verwacht.

In de volgende hoofdstukken wordt onder meer ingegaan op het provinciale speerpunt, de aanwijzing van programma- en projectgemeenten, de budgetverdeling en de programma- en projectbeoordeling.

2. UITGANGSPUNTEN

2.1 Verschillen met ISV-1 en ambities

Op nadrukkelijk verzoek van de provincies en de gemeenten is het rijksbeleidskader ISV-2 gericht op herkenbaarheid en continuïteit in de gemeentelijke uitvoering. Alleen waar nodig zijn verbeteringen aangebracht. De rijksmissie blijft hetzelfde: de fysieke kwaliteit van steden duurzaam op een hoger peil brengen om te komen tot een gezonde en veilige leefomgeving. Helaas is het budget dat het rijk voor provincie Utrecht beschikbaar stelt aanmerkelijk minder dan voor ISV-1.

De belangrijkste wijzigingen in het sturingsmodel van het rijk zijn:

- vooraf is duidelijk op welke doelstellingen prestaties verwacht worden van de gemeenten;
- prestatie-indicatoren geven aan hoe de prestaties geformuleerd moeten worden;
- intergemeentelijke afstemming krijgt extra aandacht.

De belangrijkste wijzigingen in de prestatievelden van het rijk zijn:

- de stadseconomische doelstellingen zijn verhuisd naar GSB-pijler Economie;
- de sociaalfysieke relatie wordt sterker ingezet in een apart prestatieveld;
- het prestatieveld omgevingskwaliteit is uitgebreid met doelstellingen op het gebied van cultuur-historische aspecten.

Op basis van een evaluatieonderzoek¹ naar ISV-1 kiezen wij een licht gewijzigde aanpak in ISV-2:

- accent op praktische uitvoering van ISV-1 doelstellingen en vervolgens pas nieuwe doelstellingen;
- extra aandacht voor realistische en uitvoerbare doelstellingen;
- extra nadruk op intergemeentelijke afstemming en het proces daartoe;
- keuze voor één provinciaal speerpunt met daaraan gekoppeld een prestatie-indicator;
- aangescherpte en objectieveerbare toetsingscriteria voor de projectgemeenten.

¹ door Audit-advies-Feith en Gerrichhauzen&Partners, gehouden in december 2002 (interne als externe evaluatie)

2.2 Relatie met andere beleidsterreinen en partijen

De regierol ligt bij de gemeente die samen met corporaties en projectontwikkelaars, maar ook met diverse belangenvertegenwoordigers, de verantwoordelijkheid heeft voor de uitvoering van de stedelijke vernieuwing. Relevante beleidsmatige kaders zijn het provinciale Coalitieakkoord 2003 – 2007, het ontwerpstreekplan 2005 – 2015 en daarnaast de in 2004 vast te leggen zgn. Verstedelijkingsafspraken (Vinac 2005 – 2010) in de beide stadsgewesten. Vanuit de provincie zien wij een aantal belangrijke uitgangspunten voor stedelijke vernieuwing:

- Goede balans tussen nieuwbouw en herstructurering van de bestaande voorraad en/of de transformatie in het stedelijk gebied.
- Aandacht voor gedifferentieerde woonmilieus; inbreiding moet niet ten koste gaan van kwaliteit en stagnatie in de woningbouw is ongewenst.
- Ter vermindering van de druk vanuit de stedelijke gebieden op het wonen in het landelijk gebied is stedelijke vernieuwing een instrument bij probleemsituaties in vooral naoorlogse buurten en wijken (o.a. verdwijnen sociale infrastructuur, criminaliteit, gevoelens van onveiligheid, lage arbeidsparticipatie en slechte leef- en omgevingskwaliteit)
- De regiogemeenten kunnen bijdragen aan de grootstedelijke problemen door kwalitatief goede sociale woningbouw (huurwoningen).
- Inzicht in de bodemproblematiek opdat bodemverontreiniging geen stagnatie oplevert bij ruimtelijke en economische ontwikkelingen.
- Aandacht voor toegankelijke woningen, ook in het kader van de toekomstige bestuurlijke overeenkomsten “wonen-zorg-welzijn” (Programma Wel Thuis!).
- Stedelijke vernieuwing wordt uitgevoerd binnen de kaders van de provinciale strategische plannen, waaronder het streekplan, het provinciaal Milieubeleidsplan (PMP) en het provinciaal Mobiliteitsplan (SMPU).
- Bij de opstelling van ISV-programma’s en –projecten gebruiken gemeenten het instrument gebiedsgerichte milieukwaliteitsprofielen om een verantwoorde leefomgevingskwaliteit te bereiken of in stand te houden en kansen voor duurzaamheid te optimaliseren. Door het IPO (interprovinciaal overleg) wordt een handzaam overzicht voor gemeenten opgesteld, waarin deze kwaliteitsprofielen zijn verwerkt.

2.3 Provinciaal speerpunt

Op grond van het rijksbeleidskader en hierboven genoemde uitgangspunten kiezen wij voor één provinciaal speerpunt:

De gemeentelijke stedelijke vernieuwingsopgave is gericht op een snelle realisatie van extra woningen in naoorlogse buurten en wijken (in bestaand stedelijk gebied, begrenzing 1996).

Het provinciale speerpunt komt geaccentueerd terug in de MOP's en de projectaanvragen van de gemeenten waar dit onderwerp aan de orde is. Maatstaf blijft wel wat van de gemeente verwacht kan worden, gegeven de lokale omstandigheden en problematiek. Op basis van de mate waarop gemeenten “scoren” op dit speerpunt kan het ISV-budget hoger worden. Bij de beoordeling kijken wij naar:

1. Past de geplande realisatie van woningen binnen de kaders van stedelijke vernieuwing? Vindt er een integrale kwaliteitsverbetering en eventueel intensivering plaats? Wordt samen met marktpartijen via o.a. herstructurering en het toepassen van zorgvuldig ruimtegebruik een kwaliteitsslag gemaakt?
2. In hoeverre levert het project/programma extra woningen op?
3. In hoeverre draagt het project/programma bij aan het opheffen van de ruimtelijke segregatie naar inkomen (realisatie van gedifferentieerde woningbouw, waaronder sociale woningbouw of naar behoefte juist duurdere koopwoningen)?

Prestatie-indicatoren zijn:

1. saldo toevoeging woningvoorraad (nieuwbouw in naoorlogse buurten en wijken (in bestaand stedelijk gebied 1996))
2. in hoeverre procedurele/gebiedsspecifieke (o.a. bodemsanering, geluid, luchtkwaliteit, veiligheid) obstakels uit de weg zijn/ worden geruimd

2.4 Programmameenten en projectgemeenten

Net als bij ISV-1 wijst de provincie Utrecht een aantal gemeenten aan die een ontwikkelingsprogramma moeten vaststellen om voor een investeringsbudget voor 5 jaar in aanmerking te komen. Deze gemeenten dienen volgens de wet een meervoudige, complexe en integrale stedelijke vernieuwingsopgave te hebben. Dit zijn de programmameenten.

Voor een groot aantal gemeenten in onze provincie geldt dat er sprake is van een incidentele en minder omvangrijke opgave. Vaak is er nog een onvoldoende concreet beeld van de activiteiten, de lokale inzet en de fasering in de tijd. De stedelijke vernieuwingsopgave in deze projectgemeenten kan naar onze mening het beste worden aangepakt met concrete investeringsprojecten.

De aanwijzing van programma- en projectgemeenten is opgenomen in hoofdstuk 5.

3. BODEM EN GELUID

3.1 Bodemsanering

Volgens de Wsv draagt de provincie zorg voor de bevordering en ondersteuning van bodembeheer en bodemsanering bij stedelijke vernieuwing. De uitvoering hiervan is primair de taak van de gemeenten. De provincie stelt gemeenten hiervoor een budget ter beschikking.

In het nu bijna afgelopen ISV-1 tijdvak zijn relatief weinig bodemverontreinigingsprojecten in de concrete uitvoeringsfase gekomen. Gemeenten hebben veel energie in de procesvoorbereiding gestoken: onder meer in de integratie van bodemsanering in het ISV-proces en in het verder in kaart brengen van de werkvoorraad in het kader van het Landsdekkend Beeld. Uiteraard hebben enkele gemeenten ook daadwerkelijk saneringsprojecten ten uitvoer gebracht.

Wij verlangen voor ISV-2 van gemeenten dat ze daadwerkelijk met de uitvoering van de saneringsprojecten (zoals ze deze hebben benoemd in de bodemmodule van de ISV-aanvraag) starten. De fase van groeiproces, dat ISV-1 op het onderdeel bodemsanering voor alle betrokken partijen was, is nu voorbij. Wij gaan er nu van uit dat de gemeenten (meer) zelfstandig kunnen opereren. Uiteraard blijven wij inhoudelijke expertise beschikbaar stellen aan gemeenten bij de afhandeling van omvangrijke en complexe verontreinigingssituaties.

3.2 Geluid

De rijksmiddelen voor gevelisolatie tegen rail- en wegverkeerslawaai worden met ingang van het jaar 2003 op basis van de Wet stedelijke vernieuwing verdeeld. De gelden voor de niet-rechtstreekse gemeenten worden via de provincies verdeeld. Wij nemen daarbij het door het rijk verstrekte overzicht van de middelen per gemeenten (zie bijlage 4) als uitgangspunt.

Voor zover mogelijk binnen dit budget, werken wij er aan mee dat bestaande afspraken van samenwerkende gemeenten (milieudiensten) een vervolg krijgen. In verband hiermee is het gewenst dat de gemeenten hun aanvragen onderling afstemmen. De aanvragen voor geluidsbudgetten kunnen ook direct vanuit de samenwerkingsverbanden worden gedaan.

4. INTERGEMEENTELIJKE AFSTEMMING

4.1 Rijksbeleid

Het rijk stelt over intergemeentelijke afstemming: “De woningmarkt en ook maatschappelijke problemen houden niet op bij de gemeentegrenzen. Oplossingen moeten vaak op regionaal niveau gegeneerd worden. Ook kunnen plannen van een gemeente invloed hebben op ontwikkelingen in buurgemeenten.” (zie rijksbeleidskader in bijlage1). De “minimumlijst” van het rijk waaraan gemeenten in elk geval moeten voldoen bevat de volgende punten:

1. Over welke onderwerpen intergemeentelijke afspraken zijn gemaakt. Deze intergemeentelijke afstemming is vereist voor de volgende doelstellingen: ▪ Wonen (prestatieveld 1): - Wijzigingen in de woningvoorraad in de regio naar prijsklassen en verhouding huur/koop- Toename van het aantal woningen dat volledig toegankelijk is (ouderen en minder validen) door nieuwbouw en verbouw▪ Omgevingskwaliteit (prestatieveld 2) - Groen: grootschalige groenprojecten in de stad in relatie tot de groenplannen om de stad en in de regio- Cultuurimpuls: cultuurvoorzieningen▪ Zorgvuldig ruimtegebruik (prestatieveld 3): - Intensiveringopgave2. Met welke gemeenten afspraken zijn gemaakt3. De inhoudelijke hoofdlijnen van de intergemeentelijke afspraken. Hierbij geeft de gemeente aan welk aandeel van de regionale opgave zij voor haar rekening neemt

4.2 Provinciale uitwerking

De afspraken tussen gemeenten over ISV-2 mogen niet strijdig zijn met in onze provincie andere geldende kaders en/of met partijen vastgelegde afspraken. De intergemeentelijke afstemming zullen wij dan ook toetsen aan de hand van een drietal “filters”, namelijk passen de afspraken over ISV-2 binnen:

1. het provinciale Streekplan 2005 – 2015, het Regionaal Structuurplan Utrecht en de Regionale Structuurvisie binnen WERV-verband;
2. de “Verstedelijkingsafspraken” 2005-2010 in de stadgewesten Utrecht en Amersfoort (medio 2004), zie ook pag. 14 van het rijksbeleidskader (bijlage 1)
3. de toekomstige regionale afspraken over woningdifferentiatie (inclusief de afspraken op het terrein van wonen-zorg).

Bij het proces van intergemeentelijke afstemming hanteren wij een pro-actieve aanpak. We willen dit samen met de gemeenten per regio (uitgaande van het Utrechts model, zie bijlage 3) uitwerken. Via maatwerk wordt recht gedaan aan de bestaande verschillen tussen regio's.

In het voorjaar van 2004 gaan wij per regio met gemeenten (en BRU en Gewest Eemland) om de tafel om de onderwerpen die voor intergemeentelijke afstemming in aanmerking komen in kaart te brengen. De gemeenten maken met elkaar afspraken over de totale regionale opgave waarbij duidelijk wordt welk deel voor rekening is van de eigen gemeente en welk deel door andere gemeenten moet worden opgepakt. Bij dit proces is de door het rijk aangeleverde ‘minimumlijst’ van wonen, omgevingskwaliteit en zorgvuldig ruimtegebruik uitgangspunt. Bovendien behandelen gemeenten ook het scheppen van fysieke ruimte voor sociale voorzieningen (prestatievelid 4) op hun regionale agenda, omdat sociaal en fysiek hand in hand moeten gaan. In een bepaalde regio kan blijken dat er ook andere onderwerpen intergemeentelijke afstemming behoeven. Bijvoorbeeld milieu- en waterkwesties kunnen gemeentegrens overschrijdende effecten hebben. Een regionale aanpak kan dan noodzakelijk zijn en schaalvoordelen opleveren.

De programmameenten nemen deze afspraken op in een regionale paragraaf van het MOP. Voor projectgemeenten geldt dat zij alleen regionale afspraken maken als het project ook gevolgen heeft voor buurgemeenten en betrekking heeft op één of meerdere onderwerpen van de ‘minimumlijst’ van het rijk. De provinciale vertegenwoordiger adviseert. De projectgemeenten nemen de regionale afspraken op in hun gemeentelijke visie op stedelijke vernieuwing. Uiteindelijk toetsen wij of de programma's en projecten voldoende intergemeentelijk zijn afgestemd.

De rechtstreekse gemeenten Amersfoort en Utrecht zijn in het proces van intergemeentelijke afstemming een belangrijke partij. De provincie is betrokken bij de totstandkoming van de programma's van beide gemeenten en adviseert het rijk o.a. of er voldoende intergemeentelijk is afgestemd met omliggende gemeenten.

Voor niet-rechtstreekse gemeenten binnen het kaderwetgebied BRU (Bestuur Regio Utrecht) geldt dat zij in ieder geval afstemmen met de andere gemeenten binnen dat gebied. Het dagelijks bestuur van het BRU zal de provincie vervolgens adviseren of er adequaat is afgestemd. Over de procedure van adviseren zal de provincie afspraken maken met het BRU.

De ‘minimumlijst’ van het rijk is wat ons betreft voldoende en duidelijk. Aparte aandacht is er voor de cultuurimpuls:

Cultuurimpuls: Gemeenten maken afspraken over cultuuraspecten van stedelijke vernieuwing. Het gaat hier alleen om cultuuraspecten die de gemeentegrenzen overschrijden. Intergemeentelijke afstemming is vooral nodig voor de stedelijke elementen van de historische verdedigingslijnes. Ook kan gedacht worden aan villaparken, buitenplaatsenzones en inrichting/aankleding van bovenlokale infrastructuur.

5. AANWIJZEN PROGRAMMA- EN PROJECTGEMEENTEN

Begin 2004 wijzen wij de programmameenten aan en geven een indicatieve budgetverdeling. Gemeenten weten dan met welk budget zij bij het opstellen van hun MOP rekening kunnen houden.

Bij een programmameenten moet er (net al bij ISV-1) sprake zijn van de voorwaarden dat de stedelijke vernieuwing:

- gedurende het gehele investeringstijdvak van 5 jaar om een substantiële inzet van gemeentelijke middelen vraagt (structureel);
- betrekking heeft op meerdere elementen van het stedelijke vernieuwingsbeleid (meerzijdig) en
- wijk- of buurtgericht moet worden aangepakt (integraal en gebiedsgericht).

Ook projectgemeenten moeten aan een aantal voorwaarden voldoen om in aanmerking te komen voor ISV-budget:

- de stedelijke vernieuwingsopgave wordt aangepakt met concrete investeringsprojecten;
- het project moet gericht zijn op het treffen van fysieke maatregelen binnen het stedelijke vernieuwingsbeleid;
- het project moet binnen het investeringstijdvak van 5 jaar worden uitgevoerd.

Wij kiezen voor continuïteit in uitvoering en willen de programmameenten de kans geven een vervolg te geven aan de in 2000 opgestelde MOP's. Deze bevatten ambities die verder reiken dan 2005 en waarvan de uitvoering voor een deel nog niet zal zijn gerealiseerd. Daarom is het noodzakelijk dat de huidige programmameenten in meerderheid hun programmastatus behouden. Uit de ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomsten in resp. september en oktober 2003 hebben ons geen signalen bereikt dat programmameenten overwegen de overstap naar de projectstatus te maken.

Gelet op het budget (hoofdstuk 5) en de meervoudige stedelijke vernieuwingsopgave wijzen wij drie gemeenten 'verplicht' als programmameenten aan.

Soest Veenendaal Zeist	Verplicht
Baarn De Bilt Nieuwegein Driebergen-Rijsenburg Woerden IJsselstein	Optioneel

De overige gemeenten kunnen opnieuw als projectgemeente ISV-budget aanvragen. Ook uit de eerder genoemde ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomsten is gebleken dat geen van de huidige projectgemeenten de overstap naar de programmastatus overweegt.

6. BUDGETVERDELING

6.1 Indicatieve budgetten

Het rijk heeft voor de niet-rechtstreekse gemeenten in de provincie Utrecht voor ISV-2 € 13.797.041 beschikbaar gesteld. Dit is voor ISV-algemeen € 9.815.041 en voor ISV-geluid € 3.982.000. Het ISV-bodembudget wordt in april 2004 bekend gemaakt.

Het eigen provinciale budget voor ISV-2 is voorsnog € 2.256.725 voor 5 jaar.

In totaal is er nu voor ISV-2 € **16.053.766** beschikbaar (exclusief ISV-bodembudget).

Het rijksbudget voor ISV-algemeen is ten opzichte van ISV-1 met 40% afgenomen. Belangrijkste oorzaak van de verlaging is dat in de rijksverdeelsleutel de wegingsfactor investeringspotentieel verdubbeld is. Dit resulteert in een sterk negatieve uitkomst voor het provinciale totaalbudget. De factor geeft uitdrukking aan de (veronderstelde) investeringsmogelijkheden vanuit de markt. De factor bestaat uit de elementen: "gemiddelde prijs van verkochte woningen in de periode 1999-2002" en de "banengroei

1992-2001". Juist in deze periodes is de groei van deze indicatoren in de provincie Utrecht bijzonder hoog geweest. Resultaat is een forse vermindering van het rijksbudget.

Het eigen provinciale budget voor ISV-2 is ook kleiner ten opzichte van ISV-1. Aanvulling is nog mogelijk met zgn. "terugvallende" middelen uit de stadsvernieuwingsfondsen, rentebijdragen en eventueel ISV-1. Omdat de stedelijke vernieuwingsopgave onverminderd groot blijft voor de periode tot 2010, zullen wij bij de voorbereiding van de begroting 2005 de mogelijkheden van extra middelen onderzoeken.

Eventueel "terugvallende middelen" tot 1 mei 2005 komen volgens de verdeling in onderstaand schema ten goede aan zowel programma- als projectgemeenten. Vanaf 1 mei 2005 komen "terugvallende middelen" alleen ten goede aan programmameenten.

Wij zien het als onze opgave om de ISV-gelden effectief en gericht op de grootste bedreigingen en kansen toe te delen aan de niet-rechtstreekse gemeenten. Gezien het beperkte budget houdt dit voor ISV-2 in dat wij het budget zo min mogelijk willen versnipperen.

Wij hanteren voor de budgetverdeling voor ISV-2 dezelfde verhouding als voor ISV-1. De focus is primair gericht op een vervolg van de programma's waarvan de ambities reeds aan het begin van ISV-1 zijn vastgesteld. Ook is de stedelijke vernieuwingsopgave in de gemeenten niet veel veranderd. De rijksverdeelsleutel voor ISV-2 is hier gelet op de uitkomst bij enkele gemeenten naar onze mening geen goede basis voor. Dit heeft specifiek te maken met de reeds genoemde factor investeringspotentieel.

In onderstaand schema zijn vermeld: het indicatieve budget voor programmameenten, de beschikbare middelen voor projectgemeenten en het restbedrag dat op basis van het provinciale speerpunt verdeeld kan worden over de programmameenten.

INDICATIEVE BUDGETVERDELING ISV-2				
		ISV-alg.	Geluid	Totaal
Indicatieve budgetten programmameenten:	Baarn	610.829	325.000	935.829
	De Bilt	763.620	401.000	1.164.620
	Driebergen-R.	381.754	152.000	533.754
	Nieuwegein	763.620	16.000	779.620
	Soest	992.695	160.000	1.152.695
	Veenendaal	1.122.659	59.000	1.280.659
	Woerden	534.545	78.000	612.545
	IJsselstein	458.150	0	458.150
	Zeist	2.367.033	127.000	2.494.033
Totaal indicatief budget programmameenten		8.093.904	1.318.000	9.411.904
Indicatief budget projectgemeenten		2.977.862	2.664.000	5.641.862
Beschikbaar budget programmameenten voor provinciaal speerpunt		1.000.000		1.000.000
Totale beschikbare middelen voor ISV-2 (rijks-/provinciale middelen, excl. bodem)		12.071.766	3.982.000	16.053.766

6.2 Verdeling ISV-budget algemeen

De **programmameenten** kunnen bij de voorbereiding van hun MOP's uitgaan van genoemde indicatieve budgetten. Als het programma voldoet aan de gestelde eisen genoemd in hoofdstuk 7 en het rijksbeleidskader (bijlage 1) wordt het budget definitief vastgesteld. Het budget kan hoger worden door eventueel "terugvallende" middelen tot 1 mei 2005. Uiterlijk 1 juni 2005 worden de programmbudgetten definitief vastgesteld.

Daarnaast stellen wij voor de programmameenten gezamenlijk een bedrag van 1 miljoen euro beschikbaar voor het provinciale speerpunt. Dit wordt verleend aan de gemeenten die een bijdrage leveren aan het provinciale speerpunt. Eventueel "terugvallende" middelen vanaf 1 mei 2005 worden naar rato herverdeeld onder de programmameenten. Dit vindt plaats op 1 januari 2008.

Regelgeving staatssteun en aanbestedingsnormen

Gemeenten ontvangen de ISV-gelden voor de uitvoering van ISV-programmaonderdelen of -projecten. In veel gevallen worden de projecten feitelijk uitgevoerd door particuliere ondernemers, bijvoorbeeld projectontwikkelaars. De ISV-gelden worden dan door hen besteed. Europese regelgeving stelt grenzen aan de omvang van staatssteun aan particuliere ondernemingen. Uiteraard zijn de gemeenten zelf verantwoordelijk voor naleving van deze regelgeving. In de praktijk blijkt de interpretatie ten aanzien van staatssteun echter niet eenduidig en zijn uitzonderingen mogelijk. In IPO-verband wordt aandacht besteed aan dit onderwerp. De gemeenten worden nader geïnformeerd over de uitkomsten van dit beraad. Een ander aandachtspunt voor gemeenten zijn de aanbestedingsnormen. De gemeente moet er op toezien dat bij de besteding van ISV-middelen (door henzelf of door derden) rekening wordt gehouden met nationale en Europese aanbestedingsnormen.

Voor de **projectgemeenten** die hun stedelijke vernieuwingsopgave op projectbasis aanpakken is in totaal een indicatief budget van € 2.977.862 beschikbaar. Dit bedrag kan hoger worden door eventueel “terugvallende middelen” tot 1 mei 2005. Gezien het beperkte budget wordt volstaan met één verdeelmoment. Alle projectbudgetten worden dus aan het begin van het tijdvak verleend.

6.3 Verdeling ISV-bodembudget

In ISV-1 is door VROM na een herijking (bij beschikking van 16 oktober 2002) maar 70% van het in het meerjarenprogramma ISV aangevraagde budget gehonoreerd. Dit is door VROM aangevuld met een bestuurlijk gebonden budget (van 30% van het definitieve budget). Beide budgetten zijn vervolgens door ons naar evenredigheid aan de gemeenten verleend. Bevoorschotting aan de gemeenten van de verleende bedragen is volgens het VROM-betalingsritme gegaan.

Het bodembudget voor ISV-2 wordt in april 2004 door het Rijk bekend gemaakt. Naar verwachting zal het budget voor ISV-2 niet meer bedragen dan het bovenvermelde bestuurlijk gebonden bedrag, met mogelijk een geringe aanvulling.

Programma- en projectgemeenten moeten, via bevoorschotting verkregen, niet besteedde bodemgelden uit ISV-1 aanwenden in de ISV-2 budgetperiode t.b.v. de realisatie van hun bodemdoelstelling. De Wsv bepaalt dat het ISV-budget inclusief het bodembudget één budget is en dat uitwisseling mogelijk moet zijn. Maar als gevolg van het sterk verlaagde budget en de noodzaak om de bodemdoelstellingen uit ISV-1 alsnog te realiseren, houden wij voor ISV-2 in principe vast aan een gescheiden bodembudget.

Regelgeving staatssteun, aanbestedingsnormen/Wet Bodembescherming

Bij het verlenen van ISV-bijdragen voor de aanpak van bodemverontreinigingen moet de gemeente rekening houden met de mate waarin derden aansprakelijk gesteld kunnen worden voor de kosten van onderzoek en/of sanering. Op grond van de Europese regelgeving is er sprake van ongeoorloofde staatssteun als er bodemgeld beschikbaar wordt gesteld aan partijen die op grond van de Wet Bodembescherming aansprakelijk gesteld kunnen worden. Om die reden moet er voorafgaand aan het verlenen van een ISV-bijdrage door de provincie een zogenaamde aansprakelijkheidstoets uitgevoerd te worden. De provincie blijft voor wat betreft het toepassen van het juridisch instrumentarium onverminderd bevoegd. Het doel van de aansprakelijkheidstoets is om te motiveren hoe hoog de gemeentelijke ISV-bijdrage mag zijn met het oog op de aansprakelijkheid op grond van de Wet bodembescherming en de Europese regelgeving. Als de gemeente verontreinigde grond(en) gaat aankopen is het verstandig om bij de onderhandelingen een eventuele aansprakelijkheid van de verkoper mee te nemen en dit in de koopprijs te verdisconteren. Verder is het de verantwoordelijkheid van de gemeente toe te zien dat bij besteding van ISV-middelen (door henzelf of door derden) er rekening wordt gehouden met de nationale en indien van toepassing met Europese aanbestedingsnormen.

6.4 Verdeling ISV-geluidsbudget

Voor de niet-rechtstreekse Utrechtse gemeenten is voor het investeringstijdvak 2005 t/m 2009 in totaal € 3.982.000 aan geluidsgelden beschikbaar.

Wanneer gemeenten geen gebruik maken van de voor hen beschikbare indicatieve budgetten, kunnen deze aan andere gemeenten worden verleend voor geluidsanering. De gemeente houdt echter de verplichting om de sanering uit te voeren. Eventuele niet besteedde geluidsgelden worden toegevoegd aan de provinciale ISV-middelen.

6.5 Gezamenlijke programma's en budgetten

De Wsv laat de mogelijkheid open voor een door gemeenten op te stellen gezamenlijk ontwikkelingsprogramma. De financiële verplichting, de uitbetaling en de verantwoording blijven verlopen via de individuele gemeenten. De gemeenteraden van de betrokken gemeenten moeten een gemeenschappe-

lijk ontwikkelingsprogramma afzonderlijk vaststellen. Per gemeente moeten de prestaties herkenbaar en toetsbaar aanwezig zijn. Ook kunnen gemeenten ervoor kiezen aan hen toegekende budgetten (geheel of gedeeltelijk) op intergemeentelijk niveau te bundelen. Herschikking van de toegekende budgetten is dan tevens mogelijk.

Belangrijk is wel dat de meerwaarde aanwezig is en dat de opgave (vooral bij regionale herschikking) sterk is verbonden met het oplossen van een intergemeentelijk problematiek. Een gezamenlijk ontwikkelingsprogramma is een complexere vorm die vooral wat betreft afstemming en verantwoording, veel vertrouwen en verantwoordelijkheid van gemeenten vraagt.

7. PROGRAMMAGEMEENTEN

Procedure

De programmagemeenten dienen een concept-MOP (B&W-versie) in op 1 oktober 2004 (uitstel mogelijk tot 15 november 2004). Het definitieve, door de raad vastgestelde MOP wordt uiterlijk 15 februari 2005 ingediend. In de tussentijdse periode kan eventuele interactie met de provincie en omliggende gemeenten plaatsvinden.

Toetsing

De beoordeling en toetsing van de programma's wordt bij ISV-2 anders aangepakt. In het rijksbeleidskader is duidelijker aangegeven op welke doelstellingen prestaties worden verwacht en waarop de gemeenten worden afgerekend. Prestatie-indicatoren geven aan hoe voor achteraf afrekenbare doelstellingen prestaties geformuleerd moeten worden. Ook aan het provinciale speerpunt is een prestatie-indicator gekoppeld waarop de gemeenten worden afgerekend. Voor de indiening van het MOP hebben wij een format opgesteld.

Het rijksbeleidskader stelt een aantal voorwaarden aan het MOP, zie daarvoor bijlage 1. De provincie toetst het MOP hieraan. De voorwaarden zijn:

- een sterkte/zwakte-analyse en integrale afweging
- regionale afspraken met betrekking tot bovenlokale afstemming
- prestaties en prestatie-indicatoren
- financiële paragraaf
- kwaliteitszorgsysteem

Op de sterkte/zwakte-analyse en de financiële paragraaf gaan wij wat dieper in.

Sterkte/zwakte-analyse

De sterkte/zwakte-analyse is verplicht, aan de vorm zijn geen eisen gesteld. De programmagemeenten nemen hierin de prestatievelden en de beleidsthema's uit het rijksbeleidskader (bijlage 1) en het speerpunt uit het provinciale uitvoeringskader mee. De gemeentelijke situatie is bepalend voor de beleidsprioriteiten en ambitiehoogten. Een realistische inschatting van de beleidsprioriteiten en ambities is zeer belangrijk voor de realisatie van de stedelijke vernieuwingsdoelstellingen. De lokale situatie kan aanleiding geven om aanvullende doelstellingen en prestaties (op de rijksprestatievelden en het provinciaal speerpunt) te formuleren. Ook kan beredeneerd een "nul-ambitie" op de doelstellingen geformuleerd worden. Zie hiervoor ook § 2.1 en § 2.2 van het rijksbeleidskader (bijlage 1).

De gemeenten schrijven de doelstellingen en prestaties in toetsbare termen (SMART) op (zie ook het format voor het MOP in bijlage 6). Voor een aantal doelstellingen geldt dat gemeenten de prestaties formuleren op de manier zoals ze in het rijksbeleidskader worden aangegeven met een outputindicator. Dit geldt ook voor het provinciale speerpunt.

Financiële paragraaf

In de financiële paragraaf geeft de gemeente aan wat het totale investeringsbudget is, wat de inzet van de eigen gemeentelijke middelen is en de verhouding met de inzet van derden. Het rijk heeft hiervoor een format geschreven (zie bijlage 1, pag. 19). Belangrijk is het "uitlokken" van investeringen van marktpartijen om zo projecten te kunnen realiseren. Aan de zgn. multiplier (10% in ISV-1) is geen absoluut minimum meer verbonden.

In 2003 is voor de **verantwoording** voor ISV-1 een uitgebreid traject ingezet. De inmiddels bekende SMART-tabel zal ook in ISV-2 worden gebruikt.

Voor **niet-gerealiseerde doelstellingen uit ISV-1** wordt geen ISV-2 budget verleend (niet twee keer geld voor dezelfde prestatie). Als het gaat om nieuwe prestaties/activiteiten waarvoor extra inzet en/of middelen nodig is dan is er in principe wel een mogelijkheid voor subsidiëring.

Toetsing bodemsanering

Programmameenten stellen een bodemprogramma op om in aanmerking te kunnen komen voor een deel van het bodembudget ISV-2. Hiervoor is een format opgesteld (zie bijlage 7) In het bodemprogramma voor programmameenten geven programmameenten aan welk deel van de werkvoorraad, gerelateerd aan het landsdekkend beeld bodemsanering, wordt aangepakt en welke saneringsprojecten ze ten uitvoer gaan brengen.

De projecten die zijn opgenomen in het bodemprogramma worden aan de volgende criteria (in willekeurige volgorde) getoetst:

- de milieuhygiënische urgentie van het project;
- de hardheid van de tijdsplanning van het (deel)project;
- de startdatum van het (deel)project;
- de mate waarin binnen het project ook andere ISV-beleidsvelden zijn betrokken (de integraliteit van het project);
- de mate waarin derden meefinancieren aan het project (multiplier)

Voor voorschotverlening moeten de projecten minimaal aan meerdere criteria voldoen. Het bijdrageplafond (dit is de uiteindelijke toelage die VROM beschikbaar stelt) bepaalt dat beleidsmatig met de prioritering van de criteria geschoven kan worden.

8. PROJECTGEMEENTEN

Procedure

De projectgemeenten dienen één of meerdere concept-projectaanvragen uiterlijk 1 oktober 2004 in (uitstel is mogelijk tot 15 november 2004). Vervolgens kan na overleg bijstelling c.q. aanvulling door de gemeente plaatsvinden. De definitieve vastgestelde aanvraag wordt door B&W zo spoedig mogelijk daarna, maar uiterlijk 15 februari 2005 bij ons ingediend.

Toetsing

Voor de toetsing volgen wij de volgende vier stappen:

1. De aanvraag voldoet aan de definitie van stedelijke vernieuwing volgens de Wsv. Het project is realistisch en uitvoerbaar binnen de 5 jaar van de ISV-2 periode.
2. Er ligt een (beknopte) gemeentelijke visie op stedelijk vernieuwing voor de gemeente als basis voor de aanvraag. De visie heeft een integraal karakter en gaat inhoudelijk in op:
 - de hoofdlijnen van de gemeentelijke opgave voor stedelijke vernieuwing voor 2005 t/m 2009
 - de sterke en zwakke punten binnen deze stedelijke vernieuwingsopgave
 - de context van het/de project(en) binnen deze opgave
 - de eventuele intergemeentelijke afspraken met betrekking tot de projecten (zie hoofdstuk 4)
 - voor welk(e) investeringsproject(en) een bijdrage wordt gevraagd
 - hoe belanghebbenden bij de investeringsprojecten worden betrokken
 - de investeringsbereidheid van andere partijen
3. Uit evaluatie van ISV-I kwam als verbeterpunt naar voren het meer eenduidig maken van de toetsingscriteria. Om de beoordeling zoveel mogelijk te objectiveren werken wij met een puntensysteem (zie projectformulier). Wij beoordelen de projecten via vijf thema's, die op volgorde van belangrijkheid hieronder zijn geformuleerd. In de eindafweging is het tegengaan van ruimtelijke segregatie naar inkomen (op lokaal en regionaal niveau) leidend.
Voor het honoreren van ISV-budget weegt de inhoudelijke beoordeling het zwaarst en niet de eigen gemeentelijke prioriteit, zoals in ISV-1. Zie het schema op de volgende pagina.

Het project is gericht op:
Een snelle realisatie van een proportioneel aantal woningen in naoorlogse gebied (saldo toevoeging woningvoorraad in bestaand stedelijk gebied 1996).
Een gedifferentieerd woningaanbod in de context van de lokale of regionale vraag
Een integrale kwaliteitsverbetering en intensivering (o.a. openbare ruimte, groen, cultuur-historie)
Een combinatie met specifieke belemmeringen (o.a. hoge mutatiegraad, ernstige bouwkundige gebreken, hoge milieubelasting, geluid, luchtkwaliteit, urgente bodemsanering)
Een combinatie met een pakket van niet-fysieke maatregelen (o.a. bijdrage aan sociale en veiligheidsproblemen, opbouw sociaal-culturele voorzieningen)

4. De ISV-verlening voor projecten is 10% van de investeringssom. Om het beperkte budget voor ISV-2 gericht in te zetten op de echte knelpunten binnen stedelijke vernieuwing moet het budget zo min mogelijk versnipperd worden. Wij hanteren een minimale ISV-bijdrage van € 50.000,- (het moet daarbij dus gaan om een totale investeringssom van tenminste 0,5 miljoen euro). Gelet op het voor projectgemeenten beschikbare totaalbudget is de maximale bijdrage € 500.000 per project (totale investeringssom van 5 miljoen euro of meer).

De **verantwoording** van ISV-projectbudgetten is geregeld in het Besluit stedelijke vernieuwing (Bsv). Wanneer de inhoud van een project wijzigt, kan dit leiden tot verlaging of intrekking van het projectbudget.

Toetsing bodemsanering

Projectgemeenten kunnen volstaan met een projectformulier waarin ze aangeven welke bodemverontreinigingen binnen de projecten aanwezig zijn en welke kosten daarmee gemoeid zijn. Bij de inschatting van de kosten wordt gebruik gemaakt van de landelijk ontwikkelde rekenmethodiek, de zogenaamde kostenmal Landsdekkend Beeld (zie bijlage 9).

Voor de toetsingscriteria van projecten verwijzen wij naar hoofdstuk 7. Deze criteria gelden zowel voor projecten die zijn opgenomen in bodemmodules als voor projecten in projectformulieren.

9. ORGANISATIE PROVINCIE

Wij blijven de programmameenten ondersteunen in het opstellen van hun MOP en bij de uitvoering en verantwoording aan het einde van het ISV-2. Ten behoeve van de afstemming binnen de regio tussen de programmameenten, de projectgemeenten en de evt. rechtstreekse gemeente is de provincie (conform het Utrechtse model) in 4 regio's verdeeld. Belangrijk is de intergemeentelijke afstemming en onze adviesfunctie richting rijk met betrekking tot het MOP van de rechtstreekse gemeente. Voor elke programmameente is een provinciaal stadsteam dat onder leiding staat van een stadsteamcoördinator. Het stadsteam bestaat uit enkele deskundigen van provinciale diensten en evt. op ad hoc-basis uit anderen (bijv. BRU of Gewest Eemland). De stadsteamcoördinator is voor gemeenten het aanspreekpunt en fungeert als "makelaar" naar de provinciale organisatie. Structureel overleg tussen stadsteam en programmameente moet minimaal twee keer per jaar plaatsvinden. Verder bepaalt de voortgang en de "behoefte" van de gemeente de intensiteit van de contacten.

Voor projectgemeenten zijn ISV-begeleiders die de contacten tussen gemeente en provincie onderhouden.

Voor de ondersteuning op het gebied van milieu- en watervraagstukken kunnen gemeenten een beroep doen op het Consulentschap duurzaam bouwen/duurzame stedenbouw.

Tenslotte zullen wij een of meerdere werkbezoeken organiseren voor en naar gemeenten omdat gebleken is dat gemeenten het ter plekke uitwisselen van ervaringen waarderen.

10. PROCEDURES EN TIJDSPLANNING

Voor de beleidsmatige keuzes die wij in ons uitvoeringskader hebben gemaakt is gebruikt gemaakt van de met gemeenten en betrokken partijen gevoerde discussies. In oktober 2003 is een bestuurlijke bijeenkomst gehouden. Daaraan voorafgaand zijn in september 2003 ambtelijke werkbijeenkomsten gehouden.

Het provinciaal uitvoeringskader ISV-2 met daarin een “indicatieve verdeling” van de ISV-budgetten en de aanwijzing van programmameenten, wordt begin 2004 door ons vastgesteld. Het zal tevens de onderlegger zijn van de aan provinciale staten medio 2004 voor te stellen wijziging van de ISV-2-Verdeelverordening.

De planning van het ISV-2 traject bestaat uit vier belangrijke onderdelen: het provinciaal uitvoeringskader stedelijke vernieuwing, de provinciale verdeelverordening, de toetsing van de ontwikkelingsprogramma's en de definitieve verdeling. In bijlage 2 is de tijdsplanning hiervoor opgenomen.